

Gözde TÜRKELİ

**TOPLANMA HAKKI BAĞLAMINDA
KANUNA AYKIRI TOPLANTI VE
GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ SUÇU**

İSTANBUL ARŞİVİ

onikilevha
KİTAP | FOTOGRAF | DİJİTAL ARŞİV | İNTERNET

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	V
DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİNE İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR, TOPLANMA HAKKININ KAPSAMI

I. BİR HAK VE ÖZGÜRLÜK OLARAK TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ	5
A. Temel Kavramlar	7
1. Toplantı.....	7
a. Toplantının Tanımı.....	7
b. Toplantının Unsurları	9
(1) Kişi Unsuru.....	9

(2) Amaç Unsuru.....	12
(3) Süre Unsuru.....	13
(4) Ortak Yer Unsuru	15
(5) Tartışmalı Bir Kriter: Düzenleme Unsuru	17
c. Toplantı Türleri.....	19
(1) Genel ve Özel Toplantılar	19
(2) Açık ve Kapalı Yer Toplantıları.....	22
(3) Ani ve Planlı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri.....	25
2. Gösteri Yürüyüşü	27
B. Toplanma Hakkı.....	29
1. Hakkın Niteliği ve Benzer Hak ve Özgürlüklerle İlişkisi	29
a. Düşünce ve İfade Özgürlüğü ile İlişkisi	33
b. Siyasal Haklar ile İlişkisi.....	35
c. Basın Özgürlüğü ile İlişkisi.....	36
d. Dernek Özgürlüğü ile İlişkisi	37
e. Sivil İtaatsizlik Eylemleri ile İlişkisi.....	38
2. Hakkın Düzenlenmesine İlişkin Sistemler.....	41
a. Bastırıcı Sistem	42
b. Önleyici Sistem.....	43
c. Ön Bildirim Sistemi.....	45
II. HAKKIN TARİHSEL GELİŞİMİ, ULUSAL VE ULUSLARARASI HUKUKİ DÜZENLEMELERDEKİ YERİ	46
A. Hakkın Tarihsel Boyutu ve Mukayeseli Hukuktaki Görünümü	46
1. Antik Çağ ve Ortaçağ'da Hakkın Nüveleri.....	46
2. Fransız Devrimi'nden Günümüze Hakkın Gelişimi ve Mukayeseli Hukuktaki Yeri	48
B. Uluslararası Belgelerdeki Yeri.....	55
1. Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Bildirisi.....	55
2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	56
3. Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi.....	58
4. Çocuk Hakları Sözleşmesi	58
5. Kopenhag Belgesi, Paris Şartı ve Diğer Sözleşmeler	59

C. Türk Mevzuatındaki Yeri	61
1. II. Meşrutiyet Dönemindeki Gelişmeler.....	61
2. Cumhuriyetin Kuruluş Evresi ve 1924 Anayasasındaki Gelişmeler	62
3. 1961 Anayasası ve Hakka İlişkin Gelişmeler	64
a. 6761 Sayılı Kanun.....	65
b. 171 Sayılı Kanun.....	67
4. 1982 Anayasası ve 2911 Sayılı Kanun	70

İKİNCİ BÖLÜM
2911 SAYILI KANUNDA YER ALAN
CEZAİ HÜKÜMLER VE KANUNA AYKIRI
TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ
SUÇU

I. 2911 SAYILI KANUNUN ÖNGÖRDÜĞÜ SİSTEM.....	75
A. Genel Açıklamalar.....	75
B. Kanun'un Öngördüğü Sınırlama ve Yasaklar.....	78
1. Mekan Yasakları.....	78
2. Süre ve Zaman Sınırlaması.....	83
II. İLGİLİ CEZAİ HÜKÜMLER VE SUÇLARIN TASNİFİ.....	85
A. Toplanma Hakkını Koruyan Ceza Hükümleri	86
B. Toplanma Hakkını Sınırlandıran Ceza Hükümleri.....	88
III. KANUNA AYKIRI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ SUÇUNUN İNCELENMESİ.....	98
A. Kanuni Tanım ve Korunan Hukuki Değer	98
1. Kamu Düzeni Kavramı	101
2. Devlet Güvenliği Kavramı.....	102
3. Kamu Güvenliği Kavramı	104
4. Genel Değerlendirme	105
B. Suçun Unsurları.....	107

1. Maddi Unsurları	107
a. Hareket.....	107
(1) “Kanuna Aykırı” İfadesinin Nitelendirilmesi	108
(2) Suçun Seçimlik Hareketleri	117
i. Kanuna Aykırı Toplantı veya Gösteri Yürüyüşleri Düzenlemek	117
ii. Kanuna Aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşlerini Yönetmek.....	120
iii. Düzenleyenlerin veya Yönetenlerin Hareketlerine Katılmak	123
(3) Hareketlerin Yapısı ve Şekline Göre Suçun Özellikleri.....	127
b. Konu	129
c. Fail.....	133
d. Mağdur.....	137
2. Manevi Unsur.....	139
3. Hukuka Aykırılık Unsuru	142
a. Hakkın Kullanımı	143
(1) Hakkın Kullanımına İlişkin Genel Çerçeve	143
(2) Toplanma Hakkının Kullanımı Çerçevesinde Değerlendirilen Haller	144
i. AİHM Tarafından Korunan Barışçıl Toplanmalar.....	145
ii. İç Hukukta Kanuna Aykırı Olmasına Rağmen Korunan Toplanmalar	150
iii. Basın Açıklaması Niteliğindeki Toplanmaların Özel Durumu.....	154
b. Diğer Hukuka Uygunluk Nedenleri	158

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KUSURLULUK, SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ
BİÇİMLERİ, YAPTIRIM VE ÖZEL OLARAK
DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKEN
HUSUSLAR

I. KUSURLULUK.....	161
A. Genel Olarak.....	161
B. Yığın Psikolojisi.....	165
II. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	171
A. Teşebbüs	171
B. İştirak	175
C. İçtima	179
1. Görünüşte İçtima Halleri.....	180
a. Suçun Kanuni Tanımında Yer Verilen İçtima	
Düzenlemesi (Tali Norm Niteliği).....	180
b. Tüketen-Tüketilen Norm İlişkisi Bağlamında Suç	
Yapısının İrdelenmesi.....	186
2. Diğer İçtima Halleri.....	189
III. YAPTIRIM.....	193
A. Öngörülen Ceza Miktarı	193
B. Mukayeseli Hukuk Açısından Bir Değerlendirme	198
IV. MUHAKEME KURALLARI	200
SONUÇ	203
KAYNAKÇA	209